

HRCKO

18. rujna 2026. Broj 263-264

ISSN 1821-3758

9 771821 375004

5**Nova
generacija prvaša****Dječiji ili dječji?****7****10****Kasalisica****Dobra ideja****14****17****Oči****21****Tajni agent X****IMPRESUM****Izdavač:** NIU »Hrvatska riječ«, Preradovićeve 11, 24000 Subotica**Glavna i odgovorna urednica:** Zlata Vasiljević**Urednica izdanja:** Željka Vukov**Suradnici:** Ivana Petrekanić Sič, Bernadica Ivanković, Marina Piuković, Ana Gaković, Vesna Huska, Katarina Čeliković, Zoltan Sič, Nevena Gabrić, Mirjana Crnković-Horvat, Slađana Husak i Petar Tikvicki**Lektor:** Zlatko Romić**Tehnički prijelom:** Thomas Šujić i Jelena Ademi**Ilustracije:** Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov**Obrada fotografija:** Nada Sudarević**E-mail:** hrcko@hrvatskarijec.rs

Podlistak »Hrcko« izlazi uz redovitu potporu Pokrajinskog tajništva za kulturu, javno informiranje i odnose s vjerskim zajednicama.

Dragi čitatelji Hrcka

Tek što smo zakoračili u rujan, a on već prošao više od pola. Vjerujem da ovaj mjesec i nije na popisu najdržih mjeseci, ali što je tu je. Morate priznati da, ako vam baš nije nedostajala škola, sigurno su vam falili prijatelji. Odmorili ste se, zapravo, imali ste baš aktivno ljeto – što možete vidjeti i na narednim stranicama. Ali vrijeme je za školu i školske obveze.

Veseli me i nova generacija prvaša u cjelovitoj nastavi. Kako simbolično – 25. generacija i ukupno 25 prvaša. Na narednim stranicama možete vidjeti tko je sve upisao prvi razred. Veliki početak je krenuo i za petaše, s kojima ćemo se i nadalje družiti.

Novi broj *Hrcka* je pred vama. Što smo sve pripremili za vas, pogledajte, a samo da zagolicam maštu – ima i novih rubrika i malih novina. Provjerite jesam li u pravu. No, neke stvari se ne mijenjaju, stoga i nadalje redovito čekamo vaše crteže, stihove... i točne detektivske odgovore.

Sretno vam bilo u novoj školskoj godini i budite veseli, nasmijani...

Za kraj, kako i priliči, ide pozdrav.

Doviđenja!

Željka

Bonton za početnike

POZDRAV

- prvi korak lijepog ponašanja

Uđeš u učionicu, trgovinu ili čekaonicu. Ondje su ljudi koje poznaješ, ali i oni koje možda vidiš prvi put. Što prvo napraviti?

Spustiti torbu? Pogledati mobitel? Proći pokraj svih kao da nikoga nema? Ne baš. Trebaš ih POZDRAVITI!

Jedno jednostavno »dobar dan« govori mnogo. Pokazuje da smo primijetili drugu osobu i da je poštujemo.

**Dobro jutro,
dobar dan ili ćao, bok?**

Ti ili Vi?

S prijateljima, vršnjacima i ljudima koje dobro poznajemo najčešće razgovaramo s »ti«. Odrasloj osobi koju ne poznajemo obraćamo se s »Vi«, osobito u službenim situacijama.

Ako nam odrasla osoba kaže: »Slobodno mi reci ti«, možemo prijeći na »ti«. Nije nepristojno nekome govoriti »ti« ako smo se tako dogovorili.

I zapamti – »ti« i »Vi« nisu riječi kojima pokazujemo tko je važniji. One nam pomažu da pokažemo bliskost, poštovanje i prikladno ponašanje u različitim situacijama.

Pitanje za tebe:

Uđeš u učionicu, a učiteljica već razgovara s drugim učenikom. Trebaš li je prekinuti kako bi je pozdravio ili možeš pričekati trenutak?

Odgovor slijedi u narednom broju.

POZDRAV biramo prema prilici i osobi kojoj se obraćamo. Ujutro ćemo reći »dobro jutro«, tijekom dana »dobar dan«, a navečer »dobra večer«.

Prijateljima ćeš se najčešće javiti s »ćao«, »zdravo« ili »bok«, dok ćemo učitelju, liječniku, nekoj starijoj ili odrasloj osobi koju ne poznajemo reći »dobar dan«.

Ako nisi siguran koji je pozdrav najbolji, znaj da je pristojan i malo formalniji pozdrav uvijek dobar izbor.

A kada netko pozdravi tebe?

Tada je lijepo uzvratiti pozdrav. Ako ti susjed kaže »Dobar dan!«, nemoj samo proći pokraj njega. Pogledaj ga i reci: »Dobar dan!«

MALI SAVJETI

Uđeš negdje – pozdravi.

Netko te pozdravi – odzdravi.

Ne znaš kako se obratiti odrasloj osobi – budi pristojan i reci »Vi«.

S prijateljima si – »ćao« je sasvim u redu.

Ne zaboravi: lijepo ponašanje počinje malim stvarima.

XIX. Etnokamp

Na, oko i o salašu

Etnokamp Hrvatske čitaonice koji je okupio više od stotinu djece i gotovo 80 volontera održan je od 10. do 14. kolovoza u župi sv. Roka u Subotici. Na završnoj priredbi posljednjeg dana prikazano je sve ono što su za ovih pet dana napravili i naučili.

Tema koja se provlačila kroz 12 radionica i sam boravak u *Etnokampu* bila je *Život na salašu*. O salašu, o životu na njemu nekada i sada, ali i brojnim običajima, alatima, svakidašnjem priboru govorilo se u radionicama kreativno-manualnim, duhovnoj, dramskoj, glazbenoj (tamburaškoj i pjevačkoj), kuharskoj, folklornoj...

Tako su sudionici posjetili i *Etnosalaš* u Đurđinu, ali i salaš obitelji **Ivone i Željka Ivkovića Ivandekića** koji su im pokazali kako danas diše i živi jedan salaš. A na salašu za mnoge prvi susret s konjima, kravama, teladima, čardakom, traktorom, a ono što je bilo najzanimljivije jest vožnja u traktorskoj prikolici i promatranje kako se mužu krave.

Djeca su imala priliku i vidjeti, odnosno sami probati, kako se kiseli *kiselna* (kiselo mlijeko), kako se *zakuvava* tijesto i pravi *baratfile* ili u narodu poznato i pod nazivom *fratrovske uši*. No, ne samo da su pravili nego su sve ove delicije u slast i pojeli. Naučili su plesati i pjevati stare tradicijske igre i pjesme, izrađivati košare, straničnike ukrašene slamom, pravili su od platna kokoši i pijetlove koji su svima bili sjajni, izrađivali su i gipsane salaše i uz pomoć 3D olovke pravili *đermu*, drva i puno tog što su vidjeli na pravom salašu. Izrađivali su i male korovske metle, heklali ukosnice, izrađivali prstenje, konje od drveta i konopca, *čardak* od slamčica i drveta, privjeske za ključeve u obliku raznih domaćih životinja, te su uz pomoć računala izrađivali vlastite kolaže slika sa salaša koje su otisnuli na metalnim

lončićima i platnenim torbama. Sve nastale uratke pokazali su na završnoj priredbi, kao i sve ono što su naučili plesati, igrati, pjevati te glumiti. Polaznici dramske sekcije uspjeli su za ovo kratko vrijeme pripremiti kratki igrokaz autora **Marijana Kiša** pod nazivom *Salaš 777*.

Kako već godinama unazad biva, sudionike *Etnokampa* posjetio je i *Hrcko* koji im je donio torte kako bi se zasladili i dogovorili da će i u narednoj školskoj godini čitati *Hrcka* i slati mu svoje radove, kao i svoje detektivske odgovore.

Ž.V.

Dobrodošlica novoј generaciji učenika

Prvoga rujna u školske klupe sjela je nova, 25. generacija učenika koja će nastavu pohađati na hrvatskom jeziku. Njih 25 prvaša ide u tri osnovne škole: 12 učenika upisalo je OŠ *Matko Vuković* i devet OŠ *Ivan Milutinović* u Subotici, dok je njih četvero upisalo OŠ *22. oktobar* u Monoštoru. Svi oni dobili su na dar komplet udžbenika za prvi razred, bon u vrijednosti od 10.000 dinara, kao i rančeve i majice za tjelesni odgoj, bočice za vodu i kutije za užinu, kao i novu knjigu *Hrckov kuhar* i drugo.

Uz HNV, u osiguravanju darova sudjelovale su i udruge *Naša djeca*, *Bela Gabrić* i *Pleter* te NIU *Hrvatska riječ*.

OŠ *Matko Vuković*, Subotica

učiteljica **Dunja Šimić**, učenici: **Filip Jakovčević**, **Nikolina Brkić**, **Matej Horvacki**, **Luka Kovačević**, **Tea Bašić Palković**, **Karolina Molnar**, **David Kujundžić**, **Hanna Tumbas**, **Luka Vizin**, **Leon Jurić**, **Anastasija Boc** i **Fran Davčik Opšić**.

OŠ *22. oktobar*, Monoštor
učiteljica: **Elena Brdar**, učenici: **Tena Pejak**, **Alen Budai**, **Elena Bošnjak** i **Bojan Balog**.

OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica

učiteljica **Martina Vujković Lamić**, učenici: **Mia Kujundžić**, **Šimun Gaković**, **Marija Gabrić**, **Antonija Dulić**, **Luka Crnković**, **Sonja Stipić**, **Ivana Kuntić**, **Mina Dora** i **Luka Pletikosić**.

Lada Martinac Kralj

Lajanje na svemir

Možda vam šezdesete godine prošloga stoljeća, kada je vođena globalna utrka za osvajanjem svemira, i nisu tema koja vas puno zanima, ali vjerujte – mogu biti veoma zabavne ako pročitate knjigu *Lajanje na svemir*.

Radnja romana odvija se u doba komunizma, u tadašnjem SSSR-u, današnjoj Rusiji. Glavni lik je četrnaestogodišnja Marina, koja nema nikoga osim brata Mihe, koji živi u Moskvi kao tajni agent. No, Marina ništa o tome ne zna. Po izlasku iz doma seli se u državnu ustanovu zvanu Siva, gdje dobiva posao brinuti se o psima lutalicama i šetati ih, ne znajući da je njezin pravi zadatak pripremiti ih za pokusni let u svemir.

Tek kasnije saznaje pravu sudbinu pasa i hrabro se suprotstavlja njihovoj zlouporabi. Priča ima i elemente detektivskog romana i krimića, a radnja je napeta, puna akcije i iščekivanja. Naravno, ima i ljubavi – s kim, otkrijte sami, kao i kakva je konačna sudbina ovih nedužnih četveronožaca.

STIHOJUPCI

Radosni početak

Stigao je smeđ i bujan
mjesec rujan.

Sve je ispod plavog svoda
puno ploda.

Svijaju se teške grane
neobrane.

Vinograde sunce mori;
grožđe zori.

Spremaju se na put ptice
lastavice.

Raduje se škola bijela
usred sela.

Sa svih strana stižu đaci –
veseljaci.

A u školi čeka mladost
rad i radost...

Gustav Krklec

NAŠE RIČI

Antina družbica

Zvono odzvoni za kraj sata, svi prvaši vade svoje užne, pa tako i Ante. Sidi u prikrajku učionice, sam, pod pendžerom. Druga se dica glede i domućavaju kako bi Antu dozvali do nji u društvo.

Joso prvi vikne »Ajde, Ante, dođi sidi s nama«

»Užnat je uvijek lipče zajedno«, doda Mara.

Ante srićan požuri i sidne s novom družbicom u klupu.

VADIT – vaditi nešto

UŽNA – 1. ručak, 2. manji obrok između dvaju obroka

PRIKRAJAK – mjesto u kutu prostorije

PENDŽER – prozor

DOMUNĐAVAT (SE) – došaptavati, tiho raspravljati

DRUŽBICA – umanj. družba, društvo

HRVATSKI JEZIK

Piše: Mirjana Crnković-Horvat

Dječiji ili dječji?

U hrvatskome jeziku umjesto –iji u stvaranju pridjeva pravilno je upotrebljavati –ji. Prema tome pravilu od imenice *djeca* izvodi se pridjev *dječji*, koji znači »koji se odnosi na djecu, koji je namijenjen djeci«. Umjesto *dječija hrana*, *dječiji bicikl*, *dječiji krevet*, *dječija soba* pravilno je *dječja hrana*, *dječji bicikl*, *dječji krevet*, *dječja soba*. Prema istome pravilu nepravilni su i oblici drugih pridjeva kojima se dodaje –ji.

Podcrtaj u nizu one riječi u kojima je pridjev pravilno napisan.

- Božiji
- kokošji
- ovčiji
- vražji

UPOZNAJMO VRŠNJAKE

OŠ Matija Gubec

Učiteljica: **Tavankut IV. a**
Jovana Košić

TATJANA RUDIC

Kreativna je i posebno uživa u likovnom izražavanju. Rado pomaže drugima i uvijek je spremna pokazati svoju dobrotu. Voli se dotjerati i našminkati, a u slobodno vrijeme najviše uživa u vožnji bicikla.

ANTONIJA FRANCISKOVIC

Vrlo je duhovita, pametna i osjećajna. Puna je energije i uvijek spremna za druženje i nove pustolovine. Voli voziti bicikl s prijateljima, životinje i tjelesni. Ide na vatrogasni kamp i glazbene aktivnosti, a prijateljstvo čuva kao najveće blago.

IVAN VOJNIC MIJATOV

Vedar je i razigran te voli vrijeme provoditi s mlađim bratom, osobito igrajući se na trampolinu. Uživa u igranju igrica, a rado sudjeluje i na vatrogasnim vježbama. Posebno voli glazbu, te svira primu.

RELJA BALAZEVIC

Vedrog je duha i nije sramežljiv. Voli trenirati nogomet, a kada nema treninga, energiju rado usmjerava na vježbanje i učenje svojih ptica. Važno mu je prijateljstvo koje cijeni, voli i poštuje.

MEDEJA MIHALJEVIC

Puna je energije, brza i živahna te spremna za akciju. Najviše voli sviranje, a u slobodno vrijeme uživa u druženju s prijateljima. Svojom vedrinom i energičnošću unosi veselje u društvo.

MILICA ŠARČEVIC

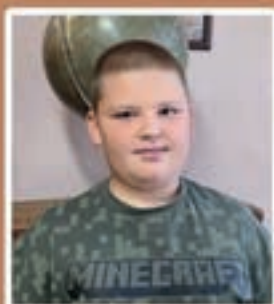
Dobra je, draga i vedra djevojčica koja najviše voli biti u društvu. Uživa u igri s prijateljima, ali i u druženju s mlađom sestrom. U slobodno vrijeme posebno voli voziti rolere i uživati u igri i zabavi.

MARKO IRSEVIC

Vrijedan je, vedar i dobar drug. Voli se družiti i uživati u društvu prijatelja. Posebno voli glazbu – ide na sviranje i uživa svirati tamburu. U školi je uvijek nasmijan.

MATIJA HORVATSKI
Miran je, tih i dobar drug. Rado se druži i igra s ostalima, a posebno uživa u slikanju. Voli voziti bicikl i provoditi vrijeme s prijateljima. Poslušan je, pažljiv i uvijek spreman biti dobar prijatelj.

MATEO BUZA

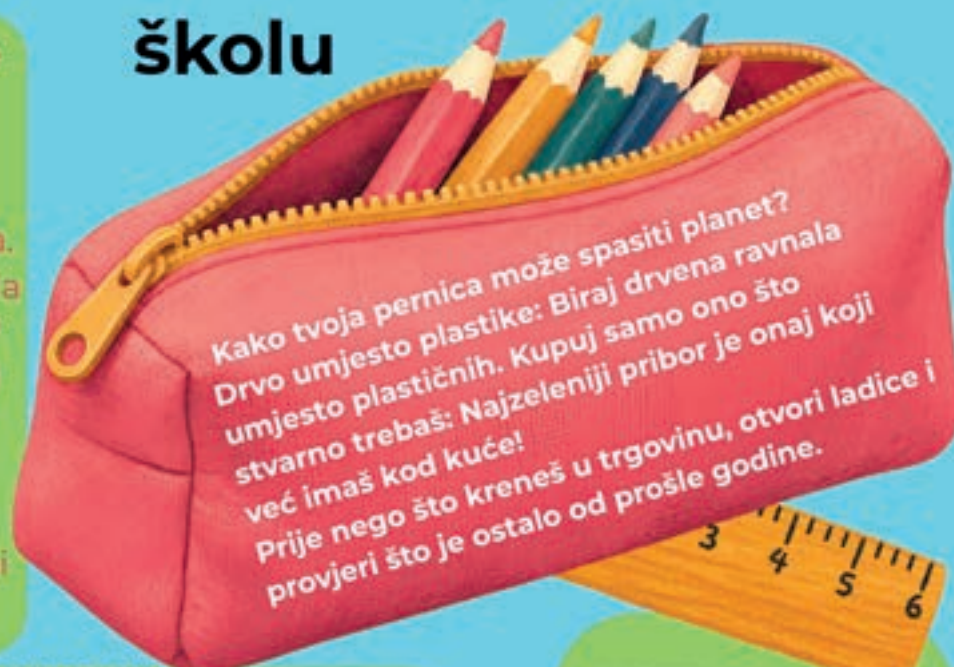
Vrlo je tih, miran i pametan dječak. U slobodno vrijeme najviše voli biti s bratom i uživati u zajedničkoj igri. Dobar je i pažljiv prema drugima te uvijek rado pomaže prijateljima.

B. I.

Mali EKO koraci

Budi EKO-FACA: Pametna kupovina za školu

Svake godine prije škole police u trgovinama prepune su šarenih bilježnica, plastičnih ravnala i mirisnih olovaka. No, jesi li ikada razmislio/la od čega su napravljene? Većina tog pribora je od plastike koja se nakon jedne godine baci i zagađuje prirodu. Biti „eko-faca“ u kupovini znači birati pametno!

EKO-MATEMATIKA

Prije odlaska u knjižaru, Marko je odlučio pregledati svoje stare ladice. Tamo je pronašao: 3 neispisane bilježnice, 5 ispravnih kemijskih olovaka, 2 gumice koje još nisu potrošene. Tvoj zadatak: Ako jedna nova bilježnica košta 200 dinara, jedna kemijska 100 dinara, a gumica 100 dinara, koliko je novca Marko uštedio svojoj obitelji (i planetu!) tako što ove stvari NEĆE ponovno kupovati?

IZRAČUNAJ!

Marko je uštedio dinara.

EKO MOZGALICA

Neke važne riječi za eko-kupovinu pale su s police i slova su im se potpuno pobrkala!

Posloži ih!

VOLOKA → _____

RAPIP → _____

CINAREP → _____

RIJEŠENJA ZADATAKA 1300 dinara OLOVKA
PAPIR PERNICICA

JESTE LI ZNALI?

Danas postoje „klice-olovke“! Na vrhu obične drvene olovke nalazi se mala kapsula sa sjemenkama cvijeća ili povrća. Kada olovku istrošiš do kraja i postane prekratka za pisanje, zabodeš je u zemlju i iz nje izraste prava biljka!

KASALISICA - bunjevačka sigra

U kadgodašnje vrime kad je većina našeg bunjevačkog svita živila po salašima i u selima u okolici varoši, kad je u svakoj obitelji bilo više dice i mladeži, a malo radija i fudbalski lopti za sigranje, smišljale su se razne sigre da bi se prikratilo slobodno vrime i što bolje zabavilo. Evo jedne take sigre koju i vi možete sigrat.

Ovu sigru najčešće su sigrali svinjari i čobani na strniki dok su čuvali josag. Sigra je dobila ime virovatno po lisici koja kad kaska jel biži (lovci to dobro znadu), to radi u cik-cak.

Čupanjem strnike sigrač i naprave kvadrat čije stranice su staze široke oko po koraka, a dugačke oko petnajst koraka. Ovale staze naprave i popriko, od čoše do čoše, a u sridi je krug pričnika dva koraka. (Vidi crtež.)

Da bi sigra počela, sigrač i izmed sebe izaberu jednog koji se zove VIJA, a drugi su LISICE.

Biranje se uradi kakom brojalicom jel se uzme batina i metne uspravno, a sigrač i redom od zemlje vaćaju batinu, ruku do ruke dok ne dođu do vrva. Sigrač koji ne dobije mista za ruku je VIJA.

VIJA stane u krug u sridi, a LISICE po čošama kvadrata. Na dati znak, koji po dogovoru daje jedan od sigrača, VIJA počima vijat LISICE po stazama sve dok kojeg sigrača uvati. Onda je taj VIJA.

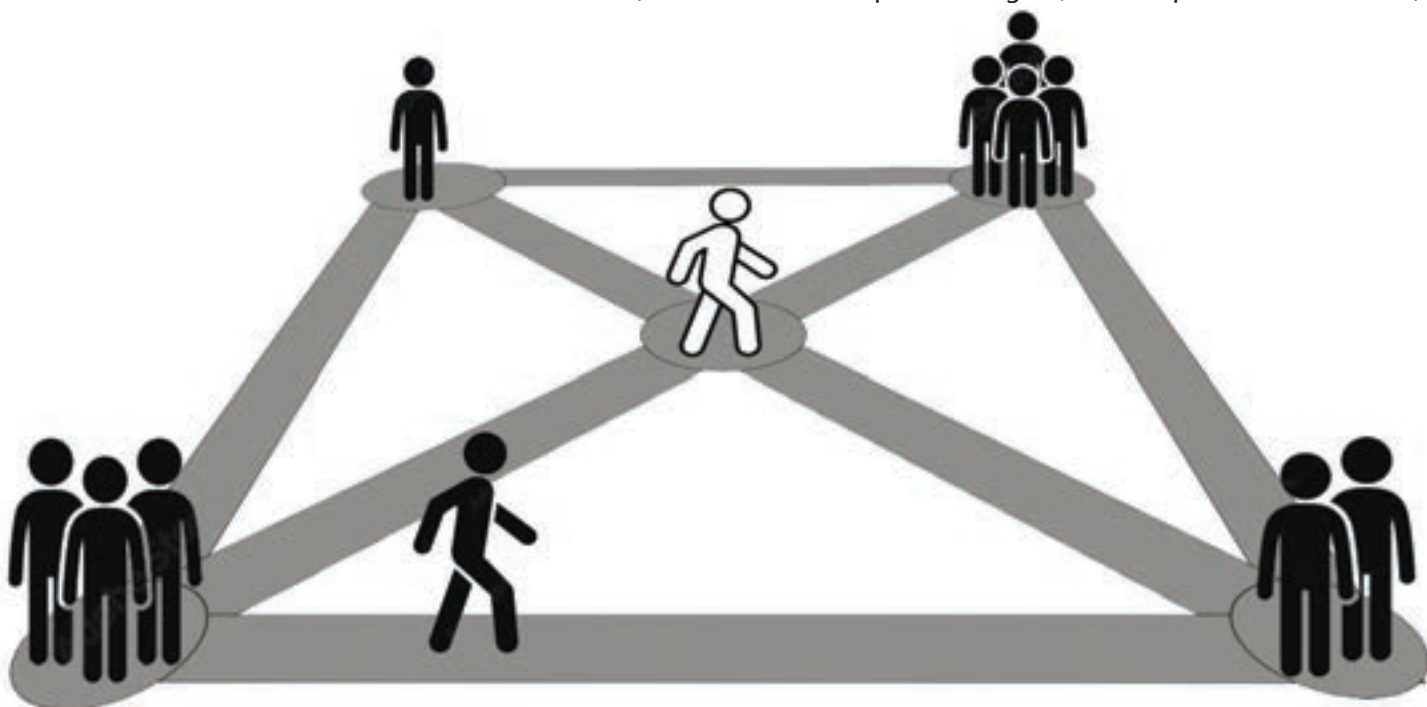
Ako koji sigrač LISICA sustane, ima pravo stat u krug u sridi, jer ga tamo VIJA ne smi dirat, al u krug ne smiju stat dvi LISICE. Ako u krug utrču dvi lisice, ona koja je prva ušla postaje VIJA. LISICA takođe moć postat VIJA ako za vrime trćanja izađe sa staze, jel po dogovoru samo jednom nogom stane na strniku.

Kraj sigre će bit po dogovoru:

- kad svaki sigrač bude barem jedared VIJA,
- kad jedan sigrač bude dva (tri, četiri...) puta VIJA,
- jel kaki drugi dogovor.

Pobednik će bit (zavisno od dogovora dokle će sigra trajat) sigrač koji nije bio VIJA, jel onaj koji je najmanje puta bio VIJA.

(Zabilužio Petar Krmpotić iz Mirgeša, obradio prof. Ivan Petrekanić)

PRATI!

1. Rođen sam u Đurđinu prije 150 godina od mame Đule i tate Jose.

2. Postao sam Isusov učenik redovnik karmelićanin.

3. Volio sam brinuti o »milim dušama« po salašima oko Sombora.

7. Po suncu i po snijegu posjećivao sam bolesne, stare i umiruće.

6. U mojoj sobici nije bilo ukrasa, osim križa bez korpusa.

5. Trudio sam se da što više ljudi zavoli i štuje Malog Isusa.

4. Puno sam ispovijedao i klanjao se pred svetohraništem.

8. Prije 70 godina prešao sam u vječnost, to je moj »Rođendan za Nebo«.

9. Moji posmrtni ostaci su u somborskoj karmelskoj crkvi.

10. U tijeku je postupak za moje proglašenje blaženim.

OTKRIJ!

GLASU

ŽIBOJ

OCAT

DRAGER

MOTO

TINĆTAS

JE ZNAO GOVORITI:

VUBALJ

AMEN

NATECSI

BULJAV

MANE

CENIRAG

SLOŽI!

Ovoga ljeta nije nedostajalo zanimljivih aktivnosti. Bilo je tu druženja, putovanja, radionica, kampova, igara, pjesme, filma i još mnogo toga. Gdje smo sve bili i što smo radili ovoga ljeta, pogledajte na sljedećim stranicama.

Svečana akademija s dodjelom nagrada za najuspješnije učenike u nastavi na hrvatskom jeziku – 19. lipnja u Velikoj vijećnici Gradske kuće u Subotici, u organizaciji Hrvatskog nacionalnog vijeća.

18. *Dužijanica malenih* – 20. lipnja u Đurđinu i 21. lipnja u katedrali sv. Terezije Avilske u Subotici, u organizaciji HKC-a *Bunjevačko kolo*.

XXXI. Festival dječjeg stvaralaštva *Djeca su ukras svijeta* – 21. lipnja u Tavankutu, u organizaciji HKPD-a *Matija Gubec* iz Tavankuta.

Kad se male ruke slože – 25. lipnja filmska radionica za djecu u Tavankutu, u organizaciji Inovativne mreže iz Subotice i Udruga za audiovizualno stvaralaštvo *Artizana* iz Zagreba.

Gerardovo – 24. lipnja u karmelskoj crkvi sv. Stjepana kralja u Somboru.

Cres – od 24. lipnja do 1. srpnja Ljetna škola hrvatskog jezika, kulture i duhovnosti na otoku Cresu, u organizaciji udruge *Naša djeca*.

Ljeto u Baču – 3. srpnja – projekcija animiranog dječjeg filma u prostorijama župe sv. Petra i Pavla u Baču, u organizaciji HU-a *Drevni Bač*.

10. *Ljetni oratorij* – od 6. do 10. srpnja na Biskupijskom svetištu Gospe od Suza na Bunariću, u organizaciji Subotičkog oratorija.

1. Ljetni kamp – od 13. do 15. srpnja u župi Uznesenja Blažene Djevice Marije na Bikovu, pod vodstvom župnika **Dominika Ralbovskog** i s. **Kristine** i animatora Oratorija *Don Bosco*.

Novi Vinodolski – od 13. do 20. srpnja Ljetovanje i program profesionalne orijentacije u Novom Vinodolskom, u organizaciji HNV-a.

proveli ljetno?

10. Natjecanje u pucanju bičevima – 18. srpnja u Đurđinu, u organizaciji UBH-a Dužijanica.

Baština koja spaja 3! – od 21. do 24. srpnja Istraživački vikend i radionice izrade 3 D salaša za djecu, a održane su u Subotici, Đurđinu i na Verušiću, u organizaciji Hrvatske čitaonice.

Cres – od 22. do 29. srpnja *Ljeto za pamćenje* za djecu iz Vajske, Bača, Plavne, Rume, Monoštora i Berega, u organizaciji HKU-a Antun Sorgg iz Vajske

Prvić – od 25. srpnja do 1. kolovoza Ljetna škola hrvatskog jezika, kulture i duhovnosti na otoku Prvić, u organizaciji udruge Naša djeca

19. Etnokamp – od 10. do 14. kolovoza u župi svetog Roka u Subotici, u organizaciji Hrvatske čitaonice iz Subotice.

Baština koja spaja 3! – od 17. do 21. kolovoza u Požegi studijsko putovanje za učenike u nastavi na hrvatskom jeziku iz Subotice, Tavankuta i Đurđina, u organizaciji Hrvatske čitaonice iz Subotice.

5. Ljetni oratorij u Monošturu – od 18. do 20. kolovoza u Monošturu, u organizaciji Subotičkog oratorija i mjesnog KUDH-a Bodrog.

Ljetni oratorij u Somboru – 30. kolovoza u župi Uzvišenja sv. Križa u Somboru, u organizaciji vlč. Dominika i s. Kristine Ralbovski zajedno s animatorima s Bikova.

Ljetni bioskop na otvorenom – od 20. do 22. kolovoza u Šokačkoj etno kući u Sonti, u organizaciji Centra za kulturu i obrazovanje i KPZH-a Šokadija iz Sonte.

5. Čikerijada – 24. kolovoza kršćanski susret za djecu i mlade na Čikeriji, u organizaciji Subotičke biskupije.

2. Vatrogasni kamp DVD-a Tavankut – od 28. do 30. kolovoza u Tavankutoj šumi, u organizaciji DVD-a Tavankut. B. I.

Debra ideja

Učiteljica Tamara je prvoga rujna ušla u razred svojih velikih četvrtaša.

Veseli žagor pokazao joj je da su svi zdravi i spremni za rad i puni energije!

Kako će ih sada vratiti u raspoloženje za zadatke iz matematike, sastavke iz hrvatskog i učenje novih lekcija iz prirode i društva?

Pripremila je ona i zanimljive radne listiće iz svih predmeta, ali svi su izgledali tako razigrani i radosni da jednostavno nije imala srca da već prvoga sata podijeliti im listiće

– Učiteljice, učiteljice, što ćemo danas raditi? – pitala je prva uvijek radoznala Nadica.

– Ma, znaš Nado, pisat ćemo sastavak na temu što smo radili na raspustu, kao i uvijek! – mudrijala je odlikašica Iva već šiljeći olovku.

– Učiteljice, možemo li molim vas, da nemamo nikakav domaći zadatak bar danas? Mama mi neće dati komp dok sve ne uradim... – smiješio se Martin i namignuo Petru.

Svi su se nasmijali.

Petar i Martin su skoro svaku slobodnu večer doma igrali Minecraft skupa. Kad bi bar večeras još mogli!

– Učiteljice, imajte srca za naš svijet u Minecraftu!

Taj Martin – pravi je komičar. Bio je izvrstan na završnoj priredbi, kao i cijeli odjel, u stvari...

Učiteljica je nasmiješena prošetala kroz redove svojih učenika i svakoga malo pomilovala po glavi. Kako su porasli za ova dva mjeseca koliko ih nije vidjela! Iskreno je željela čuti što su doživjeli novoga i zato je zaista planirala dati i da pišu sastavak. Iz toga bi i ona saznala puno.

Ali smijeh i komentari na Martinovu molbu dali su joj ideju:

– Danas ćemo...

Glavice su se podigle da odmah čuju zadatak.

... isprobati nešto novo!

Svi đaci su je pogledali začuđeno.

– Umjesto sastavka, igrat ćemo se ... školske priredbe! Svaki par iz klupe će pripremiti jednu točku: ispričat će nam u razgovoru jedan događaj s raspusta, odglumiti kakvu zgodu, otpjevati neki ljetni hit... Imate 15 minuta za pripremu, a svaka točka može trajati dvije minute. Može?

– Nećemo pisati sastavak? – upitala je Iva s nevjericom.

– Drugi put, Iva. Hajdemo sada uvježbati točke!

Ne može se ispričati kako je sve ispalo, ali – od silnog smijanja, bilo je i suza!

Vesna Huska

Bandoglavi bandaš i bandoglava bandašica

U malenom selu pokraj Subotice dužijanca se svake godine radosno iščekuje. Tko se ne bi radovao završetku žetve, a još više proslavi? A za dužijancu biraju se bandaš i bandašica. U Maloj Bosni biraju se veliki i mali predvoditelji svečanog slavlja u crkvi. A to ne može biti bilo tko.

Dražen i Marina izabrani su za malog bandaša i bandašicu! Župnik je vijest obznanio roditeljima i oni su od uzbuđenja i radosti odmah pristali. Kako i ne bi, velika je čast biti glavni na dužijanci, obući nošnju, ma svi te gledaju, a ti ponosno hodaš, kako to i treba biti. To jest tako, trebalo bi tako biti, no nije uvijek sve po planu.

Župnik je istu odluku rekao i izabranima. Oni su jedva čekali to isto reći svojim roditeljima.

Dražen je ušavši u kuću, a prije toga glasno zalupivši vratima, zapjevao:

– Opa, Dražen je bandaš! Superiška!

– Bandaš može biti netko tko je uzoran i dobar, a ne bandoglav i dečko zvan Nečko!

Ove očeve riječi sada nije ni čuo, ah čuje ih vrlo često. Neće on sada gubiti vrijeme na savjete. Neće i neće. Sve je već dogovoreno!

Marinino srce je lupalo kao nikada do tada. Bandašica! Ona će biti u nošnji. Kad to kaže svojoj majki, odnosno svojoj jedinoj baki! Uf, a ona se ljuti na nju jer je prkosila i u dvorištu napravila potpunu pometnju među životinjama. Igrala se, pozatvarala kokoške sa svinjama... Sličnih je ideja često imala, ali barem je bila dobra u školi. Možda je bolje da najprije kaže mami.

– Ovaj naš župnik je jako dobar. Izabrao me za malu bandašicu.

– Drago mi je, ali nisam znala da i tvrdoglave djevojčice mogu biti bandašice. I nama je župnik rekao i jako smo sretni. Ali, imamo dva problema. Bandašica mora biti poslušna i strpljiva. A drugo, nemamo nošnju.

Dvije su obitelji počele pripreme za najveći događaj u mjestu. No, nisu bili sigurni zna li župnik koga je izabrao za tako važne uloge. Vrlo oprezno obratili su mu se poslije nedjeljne mise upitavši ga je li siguran u svoj izbor. A on će, u veselom tonu:

– Dragi moji, nisam ni ja bio u svemu uzoran kao dijete! A Dražen je moj možda malo glasniji ministrant, ali na kojega uvijek mogu računati. Drugi mi obećaju pa ne dođu, a on dođe i na njegov poziv se odazovu. Marinu svi znaju kao dobru učenicu, ako je i brzopleta i ponekad nepromišljena, ona sve to na kraju pozlati. Zbog nje smo pobijedili na vjeronaučnoj olimpijadi.

Na ovo se više nema što reći. Pripreme se nastavljaju. Marinina baka je pregledala svoje ormare, nošnja koju im je prevelika. No, odjednom joj se pred očima pojavi svila! Zaboravila je na materijal koji je davno kupila za svoju kćer. Istoga je dana Marina s bakom bila kod krojačice Nade. Nova nošnja se šije, a i baka zna biti tvrdoglava, možda i bandoglava.

Vrijeme brzo teče, Dražen isprobava sve što će obući i obući. Čizme su prevelike, a on neće pa neće u njima hodati cijeli dan. Šešir mu premali. Neće on rukama držati šešir na glavi. Nešto se našao u problemu i nije htio ni s kim razgovarati. A o takvim se problemima priča i pred trgovinom.

– Šta divaniš? Nema šešir i čizme? Kaži mu da dođe na salaš. Naće se štogod.

Na ovaj poziv susjeda Antuna odgovor nije bio – neću. Noge su se okretale na biciklu brže od misli. A na salašu dva puna ormara i odjeće i obuće, ali i šešira. Antun je čuvao sve što je naslijedio od svojih roditelja i rado posuđivao onima kojima je nešto trebalo za dužijancu i slične događaje.

Nedjelja dužijance osvanula je zbilja rano. Za Marinu najranije jer za frizuru treba puno vremena, a to zna izraditi samo nekoliko žena. Dok je ona na frizuri, Dražen se zadovoljno šeće u čizmama. Tata ga upozorava:

– Dan je dugačak, boljet će te noge, umorit ćeš se!

– Neću!

Ups! Nešto je nešto zadržao i kao bandaš. A trudio se biti poslušan, kao što je Marina vježbala strpljenje.

Na ulazu u crkvu dočekao ih je župnik i s osmijehom na licu objavio:

– Mi imamo bandoglavog bandaša i bandoglavu bandašicu, ali oni su naši i najbolji su!

Katarina Čeliković

NEOBIČNO PRIJATELJSTVO

POČELA JE NOVA GODINA, A NJEN POČETAK JE U KUTU
ČEKALA, KOJA JE BILA VRLO JER NJEN VLASNIK O NJOJ NIJE
BRINUO CIJELI LJETNI ODMOR, A KAD JE ZAPOČELA ČESTO
JU JE BACAO NA PRLJAVI POD, NA TRAVU ILI ŠUTNUO U KUT.

OSTAVLJAO JE OTVORENU PA SE VODA ČESTO PROLILA PO NJOJ,
MRVICE OD BILE SU SVUGDJE, RAZBACANE
NA SVE STRANE. NO, JEDNE JE VEČERI, JE .

 JU JE ČUO I ZAPITAO: – ŠTO JE SAD? OD KAD ZNAJU PLAKATI?
ZAŠTO PLAČEŠ? JE ODGOVORILA: – SAM JER ME BACAŠ,
U MENI JE SVE TVOJE , NISI UREDAN I NE ČUVAŠ ME!!!

OTIĆI ĆU OD TEBE I PRONAĆI NOVOG VLASNIKA KOJI ĆE O MENI BRINUTI!!!!

 JE BIO IZNENAĐEN. NIJE SE ŽELIO RASTATI OD SVOJE .

ODLUČIO JE POSTATI UREDNIJI. DOGOVORIO SE S TORBOM DA GA
SVAKI PUT KADA JE GRUB I NEUREDAN UŠTINE!

ŠTO MISLITE, JE LI ISPUNIO OBEĆANJE? UOPĆE MU NIJE PRIJALO
ŠTIPKANJE, TE SE POTRUDIO DA NE MORA TRAŽITI NOVOG
VLASNIKA, NEGO JE ČUVAO I O NJOJ BRINUO.
TAKO SU ČAK I PRIJATELJI POSTALI.

M. P.

Što sve čini moje tijelo?

Što sve zna? Što sve može?

OČI

»TOČNO/NETOČNO«

OBOJI
PALČIĆ GORE AKO JE TOČNO ILI
PALČIĆ DOLJE AKO NIJE TOČNO.

1. OČIMA GLEDAMO.
2. OČI TREBA DIRATI
PRLJAVIM RUKAMA.
3. IMAMO DVA OKA.
4. DIREKTNO GLEDAMO
U SUNCE.
5. OGLEDALOM MOŽEMO
PROMATRATI SVOJE OČI.
6. AKO NAS BOLI, PEČE,
KAŽEMO ODRASLOJ OSOBI.

Rješenje: 1. 2. 3. 4. 5. 6.

oči

DVA PROZORA
MALA SJAJNA
SVAKOM OKU TO
JE TAJNA.

UJUTRO SE RANO
BUDE,
DA POZDRAVE
DOBRE LJUDE.

PAMETNE OČI
U GLAVICI SE KRIJU
DVA PROZORA MALA.
JESU LI RADOŽNALA?
ILI SNENA SADA?

TREPAVICE,
MALE METLICE
ČUVAJU IH NETREMICE
OD PRAŠINE SITNE
JER OČI SU BITNE!

ČEMU SLUŽE OBRVE?
PITANJE JE SADA –
DA KAPLJICE ZNOJA
NE SLETE SA ČELA.

KADA VEČER
SVIMA STIGNE
NA OKU SE KAPAK
SPUŠTA
NJEŽNO, LAKO,
DAJE NA ZNANJE
DA JE DOŠAO
SMIRAJ DANA.

OKO IMA JEDNU DUGU,
ŠARENU I SKROZ OKRUGLU.
BOJA SMEĐA, PLAVA IL' ZELENA,
U SREDINI OKA VLADA.
A U CENTRU OKA SVAKOGA,
JEDNA CRNA TOČKA SPAVA.
ZJENICA JE MUDRA GLAVA,
SVIJET U DUŠU VIRI TADA!

Marina Piuković

NACRTAJ MAMINE
OČI

NACRTAJ TATINE
OČI

NACRTAJ SVOJE
OČI

Lijepo oči vide dobro u ljudima.

V♥LIM VOJV♥DINU

Nakon ljetne pauze evo nas ponovno. Vjerujem da s nestrpljenjem očekujete nove pitalice. Provjerite svoje znanje i naučite nešto o lijepoj našoj Vojvodini.

1. Pančevo je poznato i kao grad u kojem su snimani brojni filmovi i televizijske serije. Koliko je filmskih, televizijskih i drugih ostvarenja do sada snimljeno u Pančevu i okolici?

- a) 10
- b) 50
- c) 150
- d) 350

Pančevo je pravi mali filmski grad. Njegove ulice, trгови, stari dijelovi grada i obala Tamiša bili su kulisa za neke od najpoznatijih domaćih filmova, poput *Skupljača perja*, *Kad budem mrtav i beo*, *Ko to tamo peva*, *Maratonaci trče počasni krug* i *Balkan ekspresa*. Filmske ekipe u Pančevu snimaju još od 1956. godine.

3. Na kojem je jeziku izvedena prva zabilježena kazališna predstava u Kikindi 1796. godine?

- a) na mađarskom
- b) na njemačkom
- c) na srpskom
- d) na latinskom

Kazališni život u Kikindi ima vrlo dugu tradiciju. Prva zabilježena predstava izvedena je još 1796. godine, kada je u grad stigla putujuća kazališna skupina. Predstava je bila na jeziku koji je u to vrijeme bio prisutan među stanovništvom ovoga multikulturnog grada.

2. Koja se tradicionalna manifestacija u Sonti održava još od 1928. godine?

- a) Ribarska večer
- b) Grožđebal
- c) Dunavski dani
- d) Šokačka svadba

Ova manifestacija smatra se najstarijom manifestacijom u općini Apatin, a ubraja se i među najstarije manifestacije u Vojvodini. Već gotovo stotinu godina okuplja mještane i goste uz pjesmu, ples, fijakere, narodne nošnje i čuvanje tradicijskih običaja.

4. Koji je narod prije više od 2.000 godina podigao utvrđeni grad Čarnok u blizini Vrbasa?

- a) Rimljani
- b) Avari
- c) Slaveni
- d) Kelti

Čarnok je bio utvrđeno naselje – opidum – koje je u II. stoljeću prije Krista bilo važnim trgovačkim i gospodarskim središtem. Danas je ovo arheološko nalazište jedno od bolje očuvanih zemljanih utvrđenja u Podunavlju.

Započeo Nacionalni kviz za poticanje
čitanja Knjižnica grada Zagreba

Znanost počinje čitanjem

Nova školska godina i novi kvizovi za poticanje čitanja!!! Iz Gradske knjižnice Subotica najavljuju kviz Knjižnice grada Zagreba za učenike viših odjela osnovnih škola u kojima se nastava realizira na hrvatskom jeziku. Naziv Kviza je *Znanost počinje čitanjem*, a organiziran je uz Mjesec hrvatske knjige koji nas pod sloganom *Od priča do otkrića*, podsjeća na to da svako otkriće započinje pričom, a svaka priča vodi prema novim spoznajama. Potrebno je online riješiti upitnik koji se nalazi na <http://www.knjiznica.hr/kviz/>, a u tu svrhu poslužiti se sljedećim knjigama i online izvorima:

1. **Lada Martinac Kralj:** *Lajanje na svemir*

2. **Nikolina Palašić:** *Leteći čovjek: ilustrirana biografija Fausta Vrančića*

3. **Colin Stuart:** *Jezik svemira*

Rok za slanje upitnika je 23. listopada 2026. I ove godine subotička knjižnica osigurat će 15 utješnih i 2 glavne nagrade – putovanje u Zagreb na završnu priredbu, izvlačenje nagrada te Sajam knjiga INTERLIBER.

Vrijedi razmisliti, a vjerujte i pročitati ove odlične naslove. Idemo!!!

B. I.

HRCKOVI DETEKTIVI

Točan odgovor iz prošlog broja:

Mjesec lipanj je dobio ime po drvetu LIPE koje cvjeta baš u ovom mjesecu.

Nagrađeni detektivi:

1. Klara Kujundžić – OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica
2. Lana Pašti – OŠ *Ivan Goran Kovačić*, Sonta
3. Nisa Jović – OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica
4. Katarina Kalančev – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
5. Mihael Molnar – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
6. Sara Šarčević – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
7. Sara Jurišić – OŠ *Bratstvo-jedinstvo*, Lemeš
8. Veronika Bako – OŠ *Vladimir Nazor*, Đurđin
9. Danilo Cvijanov – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
10. Petra Kanjo – OŠ *Bratstvo-jedinstvo*, Lemeš

Nagradno pitanje:

Koja generacija učenika je ove školske godine upisana u cjelovitu nastavu na hrvatskom jeziku?

KUPON

Odgovor:

Ime

Prezime

Adresa

Mjesto

Škola

Razred

Noine ukusne zastave

Priprema:

1. Očistite krastavac i narežite na kocke. Feta sir i kruh također izrežite na kocke.
2. Uzmite čačkalice i na njih nižite po tri sastojka kako biste dobili tri boje određene zastave (talijanske, mađarske ili po želji). Za talijansku zastavu nanižite zeleni list bosiljka, mozzarellu i cherry rajčicu, a za mađarsku zastavu nanižite krastavac, feta sir i cherry rajčicu.
3. Gotove zastavice posložite u krug po tanjuru. Sredinu popunite komadićima kruha.

Dobar tek!

Noine ukusne zastave za vas je pripremio **Noa Anišić**. Noa pohađa drugi razred OŠ Ivan Milutinović u Sušici. U slobodno vrijeme trenira plivanje, pohađa drugi pripremni razred Glazbene škole, gdje uči svirati violončelo, voli se igrati s prijateljima i sestrom te svirati klavir.

Vrijeme pripreve:
7 minuta

Potrebni sastojci:

kruh

sir (mozzarella i feta)

masline (crne i zelene)

cherry rajčice

krastavac

listovi svježeg
bosiljka

čačkalice

Tajni agent X savjetuje

Zbog velikog broja vaših pisama osobne prirode, otvaramo novu rubriku za sve velike i male tajne!

Pismo 1:

»Ne spavam već tri tjedna... Idem u drugi razred osnovne škole i mislim da sam jaaako zaljubiška u jednu djevojčicu. Inače, imam lijep glas, ne pohađam glazbenu školu, ali što misliš da odem i zapjevam oko ponoći ispod prozora njezinog doma, kao u nekim filmovima?« Zaljubljeni Slavuj

Odgovor tajnog agenta X:

Dragi naš Zaljubljeni Slavuju,

Uh, tri tjedna bez sna? Pa ti si postao prava noćna ptica. Ta »zaljubiška« groznica zna pošteno prodrmati i nas starije, a kamoli jednog drugašića.

Tvoja ideja je romantična, ali ponoć je ipak vrijeme za spavanje. Umjesto da je razveseliš, mogao bi probuditi cijelo susjedstvo ili te može uplašiti neki pas. Osim toga, u ponoć ti je i glas pospan!

Prijedlog za akciju:

Snimi joj glasovnu poruku na maminom ili tatinom telefonu (uz dopuštenje!) ili joj napiši stihove na šareni papirić i ubaci u torbu.

Samo hrabro, ostavi ponoćne avanture i javi kako je prošlo!

Pismo 2:

»Imam jedan ogroman problem. Primijetio sam da mi u posljednje vrijeme noge rastu puno brže od ostatka tijela. Ozbiljno se bojim da ću početi nalikovati na Kalamarka iz Spužva Boba! Smislio sam plan: mislim da bi rješenje bilo da i ljeti i zimi nosim dugački kaput do poda i djedov šešir s velikim obodom. Tako me nitko neće primijetiti ni u školi, ni na ulici. Što misliš o mom planu?« Budući Dugonja, 3. razred

Odgovor tajnog agenta X:

Dragi naš Budući Dugonjo, tvoj plan zvuči kao za tajnog agenta – mene! Ali zamisli ljeto, plus 35 stupnjeva, svi u kratkim hlačama, a ti u zimskom kaputu do poda. Umjesto da budeš nevidljiv, postao bi glavna atrakcija u gradu i svi bi te gledali!

Što se tiče Kalamarka – bez brige. U tvojoj dobi tijelo raste »na preskoke«. Najprije narastu stopala ili noge, a onda ih ostatak tijela stigne. To je samo znak da rasteš u visokog dječaka.

Prijedlog za akciju:

Iskoristi supermoć: Duge noge imaju najbolji košarkaši i najbrži nogometaši. Pravac na igralište i provjeri koliko brzo možeš trčati! Detektivski kostim ostavi za igru kod kuće, a na ulicu izađi uzdignute glave. Uživaj u rastu, a Kalamarka ostavi da se duri na dnu mora!

Piši nam i Ti!

Imaš li i ti neku tajnu ili problem? Šapni ga tajnom agentu X! Tvoja tajna je sigurna! Pošalji je na hrcko@hrvatskarijec.rs ili u pismu (Preradovićeva 11, Subotica). Ne moraš se potpisati pravim imenom. Smisli neko zabavno tajno ime.

MAČAK U ŠEŠIRU

Animirana suvremena interpretacija klasika dr. Seussa donosi posve novu epsku pustolovinu u kojoj vladaju nestašluk, čarolija i razigranost. Kada u domu dvoje djece neočekivano uđe ekscentrični i šarmantno nepredvidivi Mačak u šeširu, njihov se miran dan pretvara u živahnu avanturu ispunjenu čudesima, kaosom i maštovitim iznenađenjima. Svojim nepodopštinama i neiscrpnom domišljatošću preokreće svijet naglavačke, a usred šarenog meteža djeca otkrivaju snagu kreativnosti, hrabrosti i zajedništva.

HEXE: KRALJEVSTVO ČAROLIJE

Walt Disney Animation Studios predstavlja potpuno novu čarobnu pustolovinu o odrastanju, obitelji i otkrivanju vlastite moći. Živahna i nekonvencionalna tinejdžerica Billie iznenada otkriva da posjeduje tajanstvene čarobne moći.

Nakon što ih nenamjerno oslobodi, njezin se život nepovratno mijenja te se otiskuje na nezaboravno putovanje iz mirnoga predgrađa u Hexe – tajanstveno kraljevstvo vještica ispunjeno čarolijama, opasnostima i neobičnim bićima. U društvu svoje oprezne majke Alice, Billie postupno razotkriva davno skrivene obiteljske tajne koje bi mogle zauvijek promijeniti sudbinu čitavoga svijeta vještica.

U osam smjerova pronađi i precrtaj sljedeće riječi: RASKRIŽJE, VOĆE, POVRĆE, VOZAČICA, ŽABA, KUHINJA, ČARAPE, JAJA, ŽARULJE, STROJEVI, TVORNICE, ČOKOLADE, PARA, VATROGASAC

Preostala slova dat će konačno rješenje. Upiši ga u kvadratiće ispod osmosmjerke.

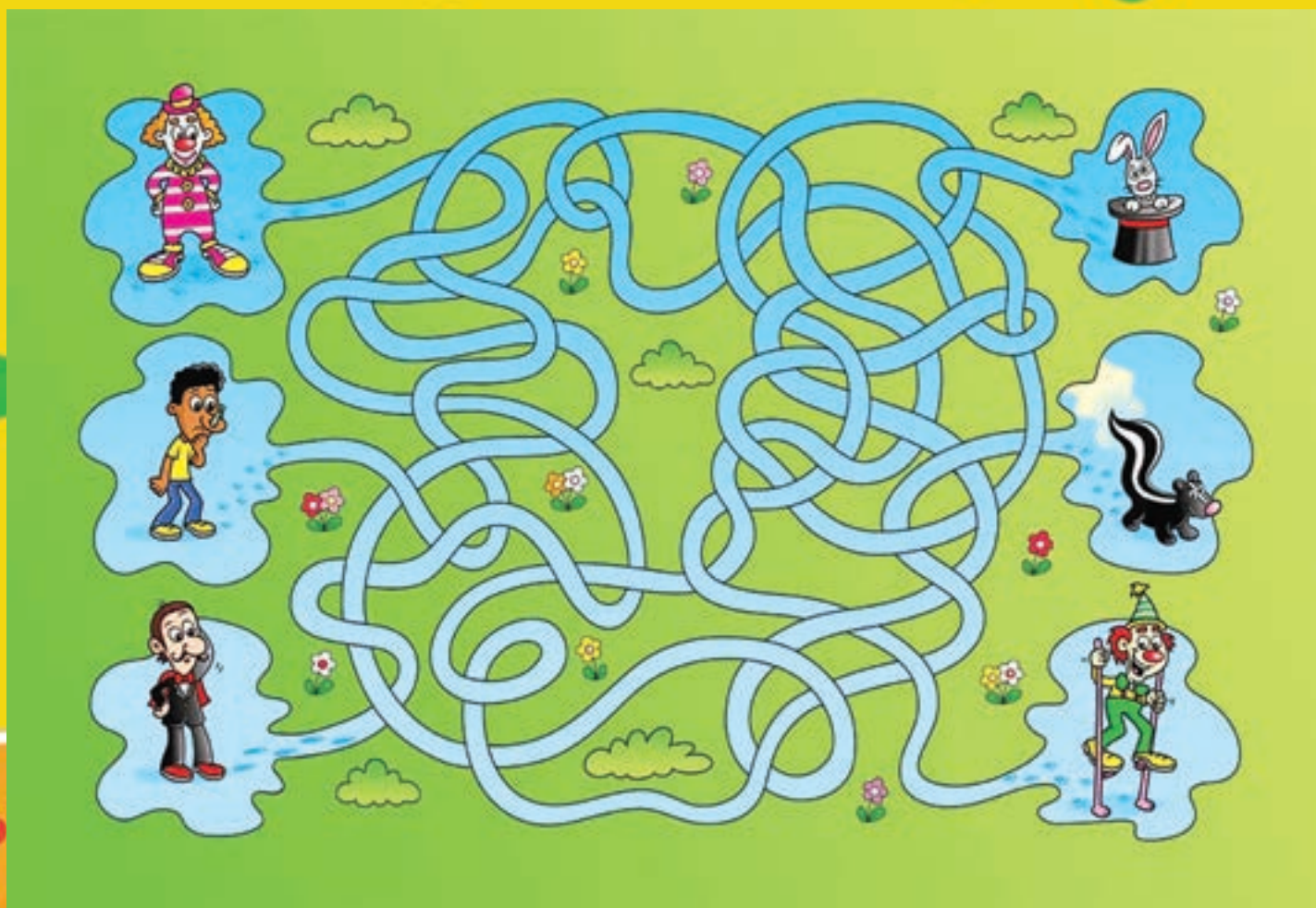

D	U	E	Ž	E	Ž	A	V	B	C
R	E	A	D	A	P	O	J	A	O
E	B	J	R	A	Z	A	S	A	S
A	C	U	Ž	A	L	A	R	T	J
E	L	I	Č	I	G	O	R	A	A
E	Ć	I	N	O	R	O	K	N	Č
A	C	R	R	R	J	K	I	O	V
A	R	T	V	E	O	H	S	O	Č
V	A	A	V	O	U	V	Ć	A	N
V	I	I	P	K	P	E	T	K	R

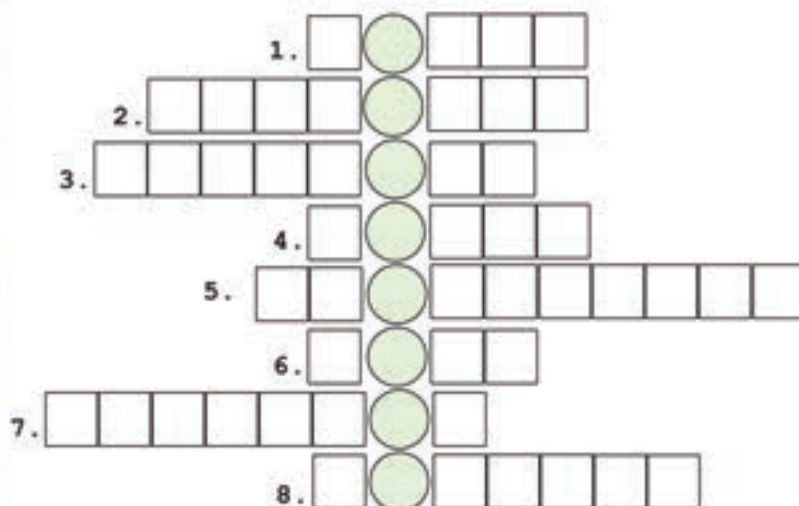

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Riješi labirint.

Riješi križaljku prema ponuđenim slikama i u označenim poljima dobit ćeš rješenje.

Igra asocijacije

 RUJAN	OLOVKA 	 UČITELJ	DAN
POČETAK 	 TORBA	ODGOJITELJ	MJESEC
JESEN 	BILJEŽNICA 	NASTAVNIK	TJEDAN
 ŠKOLA	 PERNICA	 PROFESOR	 365

Riješenje: Kolona A - nova školska godina, Kolona B - školski pribor, Kolona C - nastavni kadar, Kolona D - godina. Konačno rješenje: školska godina.

Dan po dan i evo škole...

Broj 125

Tekst: Slađana Husak

Crtao: Petar Tikvicki

